

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ТЕОРЕТИЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЩОДО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ

*Онищук Людмила Анатоліївна, голов. наук. співроб.
відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту
педагогіки НАПН України, д-р. пед. наук*

Визначення стану оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу на внутрішньошкільному рівні засвідчив, що стихійно-емпіричний процес пізнання педагогічних та управлінських явищ і процесів в умовах інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу характерний для 89,2% респондентів із загального числа опитаних (126 осіб). Це свідчить про низький рівень готовності суб'єктів управління до кваліфікованого оцінювання інноваційних явищ і процесів, що визначають інноваційний розвиток загальноосвітніх навчальних закладів і зумовлюють необхідність розроблення критеріїв, за якими вони зможуть відрізнити наукові знання від стихійно-емпіричних.

Експериментальна перевірка теоретичних положень щодо інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів і його оцінювання засвідчила, що теоретичні засади досліджуваної проблеми базуються на аналізі фактів та емпіричної вибірки, зокрема таких:

– 27,5% респондентів із числа суб'єктів управління різних рівнів не пов'язують розвиток навчального закладу з інноваційними процесами, що відбуваються в системі загальної середньої освіти. На їхню думку позитивними чинниками, що сприятимуть інноваційному розвитку загальноосвітнього навчального закладу, є: професіоналізм учителя, можливість широкого обміну міжнародним досвідом і використання ресурсу Інтернет; негативними – тотальна деморалізація суспільства, досить відчутна деградація людського капіталу, тотальна

корупція, що вкоренилася в усіх сферах суспільного життя, та непрофесіоналізм переважної більшості суб'єктів управління;

– 72,7% директорів та їхніх заступників вважають, що збереження й підтримка діючої системи контролю діяльності загальноосвітнього навчального закладу на внутрішньошкільному рівні певною мірою гальмує процес розроблення критеріїв оцінювання його інноваційного розвитку;

– 78,2% - зазначають, що навчально-виховний процес у загальноосвітніх навчальних закладах потребує радикальних змін;

– 61,1% директорів та їхніх заступників вважають, що кадровий потенціал загальноосвітніх навчальних закладів і відсутність належної матеріальної бази гальмують процес упровадження педагогічних інновацій;

– результати формувального експерименту засвідчили однаковість думки директорів загальноосвітніх навчальних закладів та їхніх заступників (94,4%) щодо необхідності розв'язання проблеми підготовки суб'єктів управління до оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу на внутрішньошкільному рівні;

– оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу на внутрішньошкільному рівні ускладнюється за наявності таких проблем, як неефективний розподіл обов'язків між суб'єктами управління, нераціональне використання кадрового потенціалу, його професіоналізму, здібностей та інтересів;

– експериментальна перевірка теоретичних положень щодо інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів та його оцінювання дала можливість визначити ключові моменти означених процесів з орієнтацією на прогнозований результат.